

EL

EL

EL

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 15.9.2009
COM(2009) 465 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ (2008)

[SEC(2009) 1159 τελικό]

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ (2008) [SEC(2009) 1159 τελικό]	1
1. Δημοσιονομική εκτέλεση έργων της περιόδου 2000-2006 το 2008 και περάτωση έργων.....	3
2. Οικονομικό περιβάλλον και προϋποθέσεις χρηματοδότησης.....	9
3. Λογιστικοί έλεγχοι και δημοσιονομικές διορθώσεις	10
4. Παρατυπίες που κοινοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη	13
5. Αξιολόγηση.....	14
6. Πληροφόρηση και δημοσιοποίηση	15

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1084/2006 για την ίδρυση του Ταμείου Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1164/94, δεν απαιτείται η υποβολή ετήσιας έκθεσης για το Ταμείο Συνοχής.

Επομένως, η παρούσα έκθεση εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1164/1994 και καλύπτει την εκτέλεση, στη διάρκεια του 2008, των έργων του Ταμείου Συνοχής που εγκρίθηκαν κατά την περίοδο 2000-2006, καθώς και των πρώην έργων του μέσου προενταξιακών διαρθρωτικών πολιτικών (ΜΠΔΠ - ISPA) στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, καθώς και στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία.

Συνεπώς, η παρούσα έκθεση καλύπτει τις ενέργειες του Ταμείου Συνοχής στα δεκατρία δικαιούχα κράτη μέλη έως τα τέλη του 2006, δηλαδή στην Ελλάδα, την Ισπανία, την Πορτογαλία, την Κύπρο, την Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, την Ουγγαρία, τη Λετονία, τη Λιθουανία, τη Μάλτα, την Πολωνία, τη Σλοβακία και τη Σλοβενία, καθώς και στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία.

Στο παράρτημα της παρούσας έκθεσης παρουσιάζονται λεπτομερή στοιχεία για την υλοποίηση, στη διάρκεια του 2008, των έργων που εγκρίθηκαν κατά την περίοδο 2000-2006 για κάθε κράτος μέλος.

1. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2000-2006 ΤΟ 2008 ΚΑΙ ΠΕΡΑΤΩΣΗ ΕΡΓΩΝ

Το 2008, δεκαπέντε κράτη μέλη ήταν επιλέξιμα για τη χορήγηση συνδρομής από το Ταμείο Συνοχής (τα 12 κράτη μέλη που προσχώρησαν το 2004 και το 2007 καθώς και η Ελλάδα, η Πορτογαλία και η Ισπανία). Πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, λόγω οικονομικής ανάπτυξης, η Ιρλανδία δεν είναι πλέον επιλέξιμη από την 1η Ιανουαρίου 2004.

Δεδομένου ότι όλες οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων για έργα του Ταμείου Συνοχής που χρηματοδοτήθηκαν κατά την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006 είχαν χρησιμοποιηθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006, οι χρηματοοικονομικοί πόροι που ήταν διαθέσιμοι στο πλαίσιο του Ταμείου Συνοχής το 2008 αφορούσαν μόνο πιστώσεις πληρωμών.

Πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2008 για έργα που είχαν εγκριθεί κατά την περίοδο 2000-2006

Το 2008 ο αρχικός προϋπολογισμός ανερχόταν σε 1,937 εκατομμύρια ευρώ. Εντούτοις, ο ρυθμός υποβολής των αιτήσεων πληρωμής είχε γρήγορα ως αποτέλεσμα να απαιτούνται μεγαλύτερα ποσά όσον αφορά τις πιστώσεις πληρωμών. Η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής ζήτησε αυξήσεις των πιστώσεων πληρωμών κατά ένα συνολικό ποσό 553 εκατομμυρίων ευρώ περίπου. Η αύξηση των πιστώσεων ήταν αποτέλεσμα μιας γενικής καλής επίδοσης των κρατών μελών, και ιδιαίτερα τεσσάρων δικαιούχων κρατών μελών που υπερέβησαν τις προβλέψεις τους, δηλαδή της Σλοβενίας, της Σλοβακίας, της Λιθουανίας και της Εσθονίας.

Όσον αφορά τις γραμμές προϋπολογισμού πρώην έργων ISPA, στο τέλος του έτους, η κατάσταση κατέληξε σε ποσοστό εκτέλεσης 100% των διαθέσιμων πιστώσεων.

Στα τέλη του 2008, το μέσο ποσοστό απορρόφησης (πληρωμές έναντι ανάληψης υποχρεώσεων) όλων των σημερινών δικαιούχων χωρών για έργα του Ταμείου Συνοχής και πρώην έργα ISPA ήταν 66,3 %. Η Βουλγαρία παρουσιάζει το χαμηλότερο ποσοστό απορρόφησης (39,8%), ενώ η Μάλτα παρουσιάζει το υψηλότερο ποσοστό απορρόφησης ύψους 79,8%. Στα άλλα κράτη μέλη το εν λόγω ποσοστό κυμαίνεται από 50,9% έως 76,1% του αποφασισθέντος ποσού.

Πίνακας 1: Εκτέλεση των πληρωμών του Ταμείου Συνοχής και πρώην ISPA το 2008 (ευρώ)

Πιστώσεις πληρωμών	Αρχικά κονδύλια	Διακυμάνσεις	Τελικά κονδύλια	Αποτέλεσμα	Ακυρώσεις	Μεταφορές στο 2009
Ταμείο Συνοχής	1.936.747.200	+ 250.000.000 + 300.000.000 + 2.779.418	2.489.526.618	2.489.299.691	-	-
Πρώην ISPA	650.000.000	-100.000.000 -10.000.000	540.000.000	531.454.029		
ΣΥΝΟΛΟ	2.586.747.200	+442.779.418	3.029.526.618	3.020.753.720	-	-

Στον πίνακα 2 εμφανίζεται το επίπεδο πληρωμών για κάθε κράτος μέλος το 2008. Συμπεριλαμβάνονται οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της συνεισφοράς για πρώην έργα ISPA, δεδομένου ότι όλα μετατράπηκαν σε έργα του Ταμείου Συνοχής από την ημερομηνία της προσχώρησης. Τα κύρια δικαιούχα κράτη μέλη είναι η Ισπανία μεταξύ των κρατών μελών ΕΕ-3, η Πολωνία μεταξύ των κρατών μελών ΕΕ-10 και η Ρουμανία μεταξύ των κρατών μελών ΕΕ-2.

Πίνακας 2: Πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2008 για πρώην έργα ISPA ανά κράτος μέλος (συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής βοήθειας)

Κράτος μέλος	Περιβάλλον		Μεταφορές		Τεχνική βοήθεια	ΣΥΝΟΛΟ	
	Ποσό	%	Ποσό	%	Ποσό	Ποσό	% του συνόλου των πληρωμών ΕΕ 15
Ελλάδα	81.235.894	40,7%	115.853.539	58,0%	2.518.623	199.608.056	6,6%
Πορτογαλία	121.124.899	62,3%	73.149.733	37,6%	181.537	194.456.170	6,4%
Ισπανία	401.570.546	62,3%	242.969.772	37,7%		644.540.318	21,3%
ΕΕ 3	603.931.339	58,1 %	431.973.044	41,6 %	2.700.160	1.038.604.543	34,4%
Κύπρος	5.814.955	65,0%	3.134.086	35,0%		8.949.040	0,3%
Τσεχική Δημοκρατία	86.699.762	50,3%	84.954.613	49,3%	633.784	172.288.158	5,7%
Εσθονία	38.398.994	54,6%	29.140.155	41,4%	2.765.566	70.304.714	2,3%
Ουγγαρία	40.777.254	51,3%	36.533.591	46,0%	2.110.617	79.421.462	2,6%
Λετονία	64.544.604	64,5%	32.774.486	32,8%	2.746.852	100.065.942	3,3%
Λιθουανία	114.458.156	62,2%	61.109.392	33,2%	8.370.251	183.937.800	6,1%
Μάλτα	5.212.565	99,4%		0,0%	29.765	5.242.331	0,2%
Πολωνία	528.130.703	67,3%	247.053.953	31,5%	9.419.180	784.603.837	26,0%
Σλοβακία	82.362.076	53,1%	71.696.734	46,3%	927.381	154.986.191	5,1%
Σλοβενία	22.326.262	45,3%	26.911.481	54,7%		49.237.743	1,6%
ΕΕ 10	988.725.331	61,4 %	593.308.491	36,9 %	27.003.396	1.609.037.218	53,3%
Βουλγαρία	30.643.656	57,3%	6.944.044	13,0%	15.863.224	53.450.924	1,8%
Ρουμανία	180.683.377	56,5%	122.030.336	38,2%	16.947.321	319.661.035	10,6%
ΕΕ 2	211.327.034	56,6 %	128.974.380	34,6 %	32.810.545	373.111.959	12,4%
ΣΥΝΟΛΟ	1.803.983.704	59,7 %	1.154.255.915	38,2 %	62.514.101	3.020.753.720	100,0 %

Εκκρεμούσες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων από την περίοδο 2000-2006

Στα τέλη του 2008, οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων που δεν είχαν ακόμη χρησιμοποιηθεί («υπόλοιπο προς εκκαθάριση») για την περίοδο 2000-2006 (συμπεριλαμβανομένων των δύο νέων κρατών μελών: Βουλγαρία και Ρουμανία) ανέρχονταν σε 11,77 δισεκατομμύρια ευρώ, δηλαδή λιγότερο από ό,τι το 2007 (14,80 δισεκατομμύρια ευρώ). Το ρυθμιστικό πλαίσιο 2000-2006 για τις πιστώσεις υποχρεώσεων και τις πιστώσεις πληρωμών συνεπάγεται ένα σχετικά μεγάλο απόθεμα εκκρεμουσών πιστώσεων υποχρεώσεων. Το ποσό που αυτές αντιπροσωπεύουν είναι ίσο με το ποσό που αντιστοιχεί σε σχεδόν τρία έτη υποχρεώσεων.

Πίνακας 3: Αποδεκτά ποσά για έργα του Ταμείου Συνοχής και για πρώην έργα ISPA για την περίοδο 2000-2006 (συμπεριλαμβανομένου του υπολοίπου προς εκκαθάριση)

Κράτος μέλος	Καθαρές αναλήψεις υποχρεώσεων (έως 12/2008)	Πληρωμή (έως 12/2008)	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση στις 31/12/2008
Ελλάδα	2.503.744.174	2.450.738.235	1.152.286.728
Ισπανία	11.788.531.423	9.838.026.775	3.094.434.304
Ιρλανδία	573.575.321	570.010.223	55.745.185
Πορτογαλία	3.156.539.424	2.427.127.170	1.077.862.318
ΕΕ 4	18.022.390.343	15.285.902.403	5.380.328.535
Κύπρος	54.014.695	31.793.262	22.221.433
Τσεχική Δημοκρατία	1.228.077.241	796.786.963	431.290.278
Εσθονία	427.034.848	289.151.602	137.883.246
Ουγγαρία	1.482.597.185	780.102.018	702.495.167
Λετονία	713.862.336	499.522.087	214.340.249
Λιθουανία	846.449.583	559.974.524	265.380.251
Μάλτα	21.966.289	17.529.702	4.436.587
Πολωνία	5.634.539.614	2.871.741.538	2.762.798.076
Σλοβακία	766.250.297	539.212.844	227.037.453
Σλοβενία	254.198.103	162.579.583	91.618.520
ΕΕ 10	11.428.990.190	6.548.394.123	4.859.501.260
Βουλγαρία	879.941.333	350.021.546	529.813.137
Ρουμανία	2.043.037.858	1.040.128.078	1.002.599.040
ΕΕ 2	2.922.979.191	1.390.149.624	1.532.412.177
ΣΥΝΟΛΟ	32.374.359.723	23.224.446.150	11.772.241.972

Περάτωση έργων της περιόδου 2000-2006

Κατά τη διάρκεια του 2008 περατώθηκαν 49 έργα του Ταμείου Συνοχής και πρώην έργα ISPA, που συνεπάγονταν πληρωμές 750 εκατομμυρίων ευρώ περίπου. Στο τέλος του 2008, ο συνολικός αριθμός των περατωθέντων έργων ΤΣ για την περίοδο 2000-2006 (συμπεριλαμβανομένων των πρώην έργων ISPA) ανήλθε σε 216 και ο αριθμός των έργων που εκκρεμούν μειώθηκε από 1.192 σε 976 έργα. Ο πίνακας 4

παρέχει πληροφορίες για τα έργα που περατώθηκαν έως το τέλος του 2008 ανά κράτος μέλος.

Πίνακας 4: Αριθμός έργων ΤΣ που περατώθηκαν έως το τέλος του 2008 (συμπεριλαμβανομένων των πρώην έργων ISPA)

Κράτος μέλος	Συνολικός αριθμός έργων ΤΣ	Έργα που περατώθηκαν έως το τέλος 2008		Αριθμός έργων που εκκρεμούν στο τέλος του 2008
		Αριθμός έργων	Σύνολο πληρωμών σε ευρώ	
Ελλάδα	124	34	886.825.780	90
Ισπανία	407	80	2.363.473.998	327
Ιρλανδία	10	3	250.368.797	7
Πορτογαλία	109	24	580.082.620	85
ΕΕ 4	650	141	4.080.751.195	509
Τσεχική Δημοκρατία	58	14	192.671.263	44
Εσθονία	37	14	75.086.815	23
Κύπρος	2	0	0	2
Λετονία	46	10	44.331.604	36
Λιθουανία	51	9	82.084.499	42
Ουγγαρία	47	10	11.153.890	37
Μάλτα	3	0	0	3
Πολωνία	130	5	27.825.974	125
Σλοβενία	28	6	55.213.444	22
Σλοβακία	39	4	6.880.841	35
ΕΕ 10	441	72	495.248.330	369
Βουλγαρία	38	1	950.121	37
Ρουμανία	63	2	1.794.822	61
ΕΕ 2	101	3	2.744.943	98
ΣΥΝΟΛΟ	1.192	216	4.578.744.468	976

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1164/94, που διέπει το Ταμείο Συνοχής για έργα που εγκρίθηκαν πριν από το τέλος του 2006¹, προβλέπει προϋποθέσεις δημοσιονομικής πολιτικής για τη χρησιμοποίηση του Ταμείου. Ο κανονισμός προβλέπει ότι «το Ταμείο δεν χρηματοδοτεί κανένα νέο έργο ή, σε περίπτωση σημαντικών έργων, κανένα νέο στάδιο έργου, σε κράτος μέλος σε περίπτωση που το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία κατόπιν συστάσεως της Επιτροπής, διαπιστώσει ότι, το κράτος μέλος [...] δεν έχει εφαρμόσει το πρόγραμμα [σταθερότητας ή σύγκλισης] κατά τρόπον ώστε να αποφευχθεί ένα υπερβολικό δημοσιονομικό έλλειμμα.» Στο τέλος του 2008, για ένα κράτος μέλος επιλέξιμο προς ενίσχυση από το Ταμείο Συνοχής (Ουγγαρία) εκκρεμούσε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος η οποία, σύμφωνα με τον προαναφερόμενο κανονισμό, υπό ορισμένες προϋποθέσεις μπορεί να συνεπάγεται αναστολή της χρηματοδότησης από το Ταμείο. Ωστόσο, δεν κρίθηκε αναγκαίο να εγκριθεί ένα τέτοιο μέτρο, καθόσον το Συμβούλιο, βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών, αποφάσισε ότι η ουγγρική κυβέρνηση είχε ενεργήσει κατά τρόπο συνεπή προς τη σύστασή του. Όπως σημειώνεται στην προηγούμενη ετήσια έκθεση, το Συμβούλιο αποφάσισε να άρει τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος για τη Σλοβακία, την Πορτογαλία, την Πολωνία και την Τσεχική Δημοκρατία τον Ιούλιο του 2008.

Η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος κινήθηκε για την Ουγγαρία ακριβώς κατά την προσχώρησή της το 2004, λόγω γενικού δημοσίου ελλείμματος ύψους 5,9% για το 2003. Έκτοτε, η αδυναμία της Ουγγαρίας να αναλάβει αποτελεσματική δράση, ανταποκρινόμενη στις συστάσεις του Συμβουλίου, επισημάνθηκε σε δύο περιπτώσεις, τον Ιανουάριο του 2005 και το Νοέμβριο του 2005. Η Ουγγαρία, επειδή δεν είναι μέλος της ευρωζώνης, χαίρει ειδικής παρέκκλισης από την εφαρμογή περαιτέρω μέτρων στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος. Τον Ιούλιο του 2007, το Συμβούλιο εξέδωσε μια νέα σειρά συστάσεων κατά την έννοια του άρθρου 104 παράγραφος 7 της Συνθήκης. Ωστόσο, σε καμία από αυτές τις περιπτώσεις δεν πρότεινε η Επιτροπή στο Συμβούλιο αναστολή των υποχρεώσεων που είχε αναλάβει το Ταμείο Συνοχής. Τον Ιούλιο του 2009 το Συμβούλιο αποφάσισε, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική κρίση, να ορίσει νέα προθεσμία έως το 2011 για την αντιμετώπιση του υπερβολικού ελλείμματος σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 7.

Με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1084/2006 του Συμβουλίου που διέπει το Ταμείο Συνοχής για την περίοδο 2007-2013², διευκρινίστηκαν πολλές ασάφειες που υπήρχαν κατά το παρελθόν ως προς την εφαρμογή της υπό αίρεση συνδρομής του Ταμείου Συνοχής. Ο εν λόγω κανονισμός προβλέπει ότι, έπειτα από απόφαση εκδιδόμενη σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 8, η Επιτροπή μπορεί να αναστείλει τη συνδρομή του Ταμείου Συνοχής. Το Συμβούλιο, με τη σειρά του, μπορεί να αποφασίσει να αναστείλει το σύνολο ή μέρος των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου του έτους που έπεται του έτους έκδοσης της απόφασης. Εάν, στη συνέχεια, το Συμβούλιο διαπιστώσει, στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, ότι το κράτος μέλος προέβη στις

¹ Άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1164/94 του Συμβουλίου.

² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1084/2006 του Συμβουλίου της 11ης Ιουλίου 2004.

απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες, αυτό συνεπάγεται αυτομάτως την έκδοση απόφασης για άρση της αναστολής των υποχρεώσεων που ανέλαβε το Ταμείο Συνοχής. Εκδόθηκαν κανόνες για την επανεγγραφή στον προϋπολογισμό των πιστώσεων υποχρεώσεων που έχουν ανασταλεί.

3. ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

Το 2008 ήταν έτος αλληλοεπικάλυψης μεταξύ της διαχείρισης του τελικού σταδίου της εφαρμογής της περιόδου προγραμματισμού 2000-2006 και της προετοιμασίας για την περάτωσή της, αφενός, και της έναρξης της περιόδου προγραμματισμού 2007-13, αφετέρου. Το περιβάλλον διαχείρισης και ελέγχου που ίσχυε το 2008 προοριζόταν, επομένως, να αντιμετωπίσει τόσο κινδύνους σχετικούς με την προετοιμασία της περάτωσης των προηγούμενων προγραμμάτων και έργων όσο και κινδύνους κατά τη θέση σε εφαρμογή των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των νέων προγραμμάτων.

Εργασίες λογιστικού ελέγχου για την περίοδο προγραμματισμού 1994-1999 - ΕΕ 4 (Ελλάδα, Ιρλανδία, Πορτογαλία, Ισπανία).

Η έρευνα όσον αφορά την περάτωση των έργων του Ταμείου Συνοχής σχετικά με την περίοδο 1994-1999 κάλυψε το 10% των έργων του Ταμείου Συνοχής, ποσοστό που αντιστοιχεί στο 20% των δαπανών που συγχρηματοδοτήθηκαν κατά την εν λόγω περίοδο. Ο επιτόπιος έλεγχος ολοκληρώθηκε το 2003 και τα βασικά προβλήματα που διαπιστώθηκαν αφορούσαν πλημμελείς διοικητικές επαληθεύσεις, με αποτέλεσμα την κάλυψη μη επιλέξιμων δαπανών και πολυάριθμες παραβιάσεις των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων. Οι διαδικασίες δημοσιονομικής διόρθωσης σε συνέχεια της έρευνας περάτωσης ολοκληρώθηκαν κατά τη διάρκεια του 2008, εκτός από εκείνες για τρία εκκρεμούντα έργα (δύο στην Ισπανία και ένα στην Πορτογαλία), που θα ολοκληρωθούν το 2009.

Εργασίες λογιστικού ελέγχου για την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006 - ΕΕ 14 (ΕΕ 10 + ΕΕ 4).

Για τα κράτη μέλη ΕΕ 14, πραγματοποιήθηκαν το 2008 τέσσερις αποστολές λογιστικού ελέγχου, οι οποίες επικεντρώθηκαν στην παρακολούθηση της τήρησης προηγούμενων συστάσεων λογιστικού ελέγχου. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν πέντε αποστολές για την επανεξέταση των φορέων εκκαθάρισης με σκοπό να εξακριβωθεί η προετοιμασία των κρατών μελών για την περάτωση και να προσδιοριστούν και να μετριαστούν οι σχετικοί κίνδυνοι.

Το 2008, η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής εξέτασε τις δηλώσεις εκκαθάρισης που είχαν υποβληθεί για την περάτωση των έργων του Ταμείου Συνοχής της περιόδου 2000-2006, από τις οποίες 60 (που αντιπροσώπευαν το 5% του συνόλου των έργων ΤΣ) αφορούσαν ισπανικά έργα.

Άλλες εργασίες λογιστικού ελέγχου για την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006 περιελάμβαναν την εξέταση των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου που υπεβλήθησαν σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού αριθ. 1386/2002. Μέχρι το τέλος του 2008, οι περισσότερες εκθέσεις εξετάστηκαν αναλυτικά και οι απαντήσεις με τις παρατηρήσεις και, εφόσον ήταν απαραίτητο, τα αιτήματα για επιπλέον πληροφορίες διαβιβάστηκαν στα κράτη μέλη, ώστε να μπορέσουν αυτά να έχουν όσο το δυνατόν

μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στα αποτελέσματα των εργασιών του εθνικού λογιστικού ελέγχου. Επιπλέον, διάφορες εθνικές εκθέσεις λογιστικού ελέγχου συστημάτων υπεβλήθησαν το 2008.

Η τελευταία των ετήσιων διμερών συνεδριάσεων συντονισμού με τη ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής για το έτος 2007 πραγματοποιήθηκε τον Φεβρουάριο του 2008. Δεδομένου ότι το 2008 ήταν μεταβατικό έτος, αποφασίστηκε να προγραμματιστούν εκ νέου οι διμερείς συνεδριάσεις συντονισμού σχετικά με το 2008 για το πρώτο εξάμηνο του 2009. Οι διμερείς συνεδριάσεις πραγματοποιούνται ετησίως με τις εθνικές αρχές λογιστικού ελέγχου για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την εκτέλεση των εργασιών λογιστικού ελέγχου και για τη συζήτηση σχετικά με την πρόοδο των δειγματοληπτικών ελέγχων, καθώς και για την παρακολούθηση των πορισμάτων του λογιστικού ελέγχου. Οι συνεδριάσεις το 2009 θα καλύψουν ζητήματα σχετικά με τις περιόδους προγραμματισμού 2000-2006 και 2007-2013.

Αντίκτυπος των ελέγχων

Δημοσιονομικές διορθώσεις

Κατά την άσκηση του εποπτικού ρόλου της, η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής εφαρμόζει πολιτική για την αναστολή των ενδιάμεσων πληρωμών και την εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων, εφόσον προκύπτει ότι υπάρχουν σοβαρές ανεπάρκειες οι οποίες θέτουν σε κίνδυνο τις πληρωμές εκ μέρους των Ταμείων προς τα κράτη μέλη. Εξέδωσε επίσης ένα αναθεωρημένο εγχειρίδιο διαδικασιών για τον εξορθολογισμό των εσωτερικών ρυθμίσεων σχετικά με την έγκριση των αποφάσεων αναστολής και διόρθωσης.

Εφόσον, μετά τις δέουσες επαληθεύσεις, η Επιτροπή διαπιστώσει ότι οι δαπάνες που πιστοποιούνται σε μια αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής έχουν σχέση με σοβαρή παρατυπία και δεν αναλαμβάνεται από το κράτος μέλος άμεση διορθωτική δράση, κινείται η διαδικασία επίσημης αναστολής των πληρωμών. Στη διάρκεια του 2008 η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής εξέδωσε για το Ταμείο Συνοχής απόφαση αναστολής των πληρωμών προς τη Βουλγαρία σχετικά με δύο έργα στον τομέα των οδικών κατασκευών.

Δημοσιονομικές διορθώσεις συνολικού ύψους 92,7 εκατομμυρίων ευρώ πραγματοποιήθηκαν το 2008 βάσει των λογιστικών ελέγχων εκ μέρους της Επιτροπής ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή κατόπιν ερευνών της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF). Από αυτό το σύνολο, 38,2 εκατομμύρια ευρώ αφορούσαν έργα της περιόδου προγραμματισμού 1994-99 και 54,5 εκατομμύρια ευρώ έργα της περιόδου 2000-2006. Οι διορθώσεις είτε εφαρμόστηκαν βάσει επίσημων αποφάσεων της Επιτροπής (66,2 εκατομμύρια ευρώ) είτε έγιναν δεκτές από τα κράτη μέλη χωρίς να χρειαστεί απόφαση (26,5 εκατομμύρια ευρώ).

Εκδόθηκαν τέσσερις αποφάσεις δημοσιονομικής διόρθωσης σχετικά με έργα του Ταμείου Συνοχής της περιόδου προγραμματισμού 1994-1999 για ποσό ύψους 31,5 εκατομμυρίων ευρώ και εννέα σχετικά με έργα της περιόδου προγραμματισμού 2000-2006 για ποσό ύψους 34,7 εκατομμυρίων ευρώ.

Από το ποσό των 26,5 εκατομμυρίων ευρώ των διορθώσεων που έγιναν δεκτές από τα κράτη μέλη, 6,7 εκατομμύρια ευρώ αφορούσαν την περίοδο προγραμματισμού 1994-1999 και 19,8 εκατομμύρια ευρώ την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006. Αυτές εφαρμόζονται με αφαίρεση από τις απαιτήσεις πληρωμής ή από το πληρωτέο υπόλοιπο κατά την περάτωση.

Ο πίνακας 5 δείχνει το ποσό δημοσιονομικών διορθώσεων ανά κράτος μέλος και περίοδο προγραμματισμού.

Πίνακας 5: Δημοσιονομικές διορθώσεις Ταμείου Συνοχής το 2008 ανά περίοδο και χώρα (σε ευρώ)

Κράτος μέλος	Ταμείο Συνοχής		ΣΥΝΟΛΟ
	Περίοδος 2000-2006	Περίοδος 1994-1999	
Ελλάδα	23.405.436	5.674.477	29.079.913
Ισπανία	19.927.164	32.483.151	52.410.315
Ιρλανδία	-	-	-
Πορτογαλία	11.062.188	-	11.062.188
ΕΕ 4	63.259.764	38.157.628	92.552.416
Κύπρος	-	-	-
Τσεχική Δημοκρατία	-	-	-
Εσθονία	125.073	-	125.073
Ουγγαρία	-	-	-
Λετονία	-	-	-
Λιθουανία	65.833	-	65.833
Μάλτα	-	-	-
Πολωνία	123	-	123
Σλοβενία	-	-	-
Σλοβακία	-	-	-
ΕΕ 10	191.029	-	191.029
Βουλγαρία	6.156	-	6.156
Ρουμανία	-	-	-
ΕΕ 2	6.156	-	6.156
ΣΥΝΟΛΟ	54.591.973	38.157.628	92.749.601

Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

Στην ετήσια έκθεση δραστηριότητας της Γενικής Διεύθυνσης για το 2008, σχετικά με τη λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου (2000-2006), εκφράστηκε ανεπιφύλακτη γνώμη, σύμφωνα με την οποία δεν υπάρχουν υλικές ανεπάρκειες στα βασικά στοιχεία του συστήματος, όσον αφορά τα συστήματα του Ταμείου Συνοχής σε επτά κράτη μέλη (Κύπρος, Εσθονία, Ουγγαρία - τομέας των μεταφορών, Λετονία, Μάλτα, Πορτογαλία και Σλοβενία) που αντιστοιχούν σε 15,45% των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2008 ως ποσοστό των συνολικών πληρωμών για το Ταμείο Συνοχής.

Για δέκα κράτη μέλη, που αντιπροσωπεύουν 84,55% των πληρωμών ΤΣ που πραγματοποιήθηκαν το 2008, η γνώμη διατυπώθηκε με επιφύλαξη και διαπίστωνε την ύπαρξη υλικών ανεπαρκειών στα βασικά στοιχεία των συστημάτων. Η γνώμη αυτή αφορούσε τη Βουλγαρία, την Τσεχική Δημοκρατία, την Ελλάδα, την Ουγγαρία (τομέας του περιβάλλοντος), την Ιρλανδία, τη Λιθουανία, την Πολωνία, τη Ρουμανία, τη Σλοβακία και την Ισπανία. Σε όλες τις περιπτώσεις ο αντίκτυπος των ανεπαρκειών θεωρήθηκε μέτριος, εκτός από τον οδικό τομέα στη Βουλγαρία.

Για τον οδικό τομέα στη Βουλγαρία η γνώμη διατυπώθηκε με επιφύλαξη και αφορούσε τις επιπτώσεις των υλικών ανεπαρκειών στα βασικά στοιχεία του συστήματος που κρίθηκαν σημαντικές. Συνεπώς, μια επιφύλαξη εκφράστηκε για τον οδικό τομέα στη Βουλγαρία στην ετήσια έκθεση δραστηριότητας της Γενικής Διεύθυνσης για το 2008. Η Επιτροπή ανέστειλε τις πληρωμές για τα οδικά έργα στη Βουλγαρία μεταξύ Ιουλίου 2008 και Μαΐου 2009 για το λόγο αυτό.

Οι λεπτομέρειες για τους λογιστικούς ελέγχους και τις δημοσιονομικές διορθώσεις για κάθε κράτος μέλος εκτίθενται στο παράρτημα της παρούσας έκθεσης.

4. ΠΑΡΑΤΥΠΗΣ ΠΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Το 2008, τα κράτη μέλη κοινοποίησαν στην Επιτροπή, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1831/94, 140 περιπτώσεις παρατυπιών που αφορούν συνολικό ποσό ύψους 56.328.911 ευρώ για συγχρηματοδοτούμενα έργα. Από το ποσό αυτό, ανακτήθηκαν 19.768.042 ευρώ και πρόκειται να ανακτηθεί και το υπόλοιπο. Τα κράτη μέλη που κοινοποίησαν τις περισσότερες περιπτώσεις είναι η Ισπανία, η Πορτογαλία, η Ουγγαρία και η Ελλάδα (64, 22, 13 και 12 αντίστοιχα). Η Ισπανία κοινοποίησε πάνω από 46% του συνόλου των περιπτώσεων, που αντιπροσώπευαν 44% του σχετικού ποσού. Πρέπει ωστόσο να σημειωθεί ότι η Ιρλανδία, με τρεις κοινοποιήσεις σχετικά με την περίοδο 1994-1999, βρίσκεται στο δεύτερο υψηλότερο επίπεδο από άποψη σχετικού ποσού, ακολουθούμενη από τη Λιθουανία.

Ο αριθμός κοινοποιήσεων παρουσιάζει αύξηση, με ριζική μείωση του σχετικού ποσού, έναντι του προηγούμενου έτους. Οι κύριοι τύποι παρατυπιών που κοινοποιήθηκαν είναι οι μη επιλέξιμες δαπάνες και οι παραβάσεις των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων. Οι δύο αυτοί τύποι καλύπτουν σχεδόν το 75% του συνόλου των περιπτώσεων που κοινοποιήθηκαν. Εντούτοις, οι λιθουανικές αρχές ανέφεραν δύο περιπτώσεις «υπόνοιας απάτης». Το ποσό που αντιστοιχεί στις δύο περιπτώσεις πρόκειται να υπολογιστεί.

Στον πίνακα 6 εμφανίζεται ο αριθμός των παρατυπιών και τα σχετικά χρηματικά ποσά που ανακοινώθηκαν από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1831/94 το 2008.

Πίνακας 6: Παρατυπίες που κοινοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη το 2008 (σε ευρώ)

Κράτος μέλος	Αριθμός παρατυπιών	Χρηματικά ποσά	Ποσά προς ανάκτηση
Ελλάδα	12	4.937.771	326.398
Ισπανία	64	24.827.955	14.442.900
Ιρλανδία	3	9.498.140	0
Πορτογαλία	22	5.655.879	2.602.188
ΕΕ 4	101	44.919.745	17.371.486
Κύπρος	0	0	0
Τσεχική Δημοκρατία	2	88.210	0
Εσθονία	2	129.614	0
Ουγγαρία	13	1.400.938	1.033.292
Λετονία	5	86.279	86.279
Λιθουανία	8	8.280.568	47.056
Μάλτα	0	0	0
Πολωνία	7	214.754	65.550
Σλοβενία	0	0	0
Σλοβακία	2	1.208.803	1.164.379
ΕΕ 10	39	11.409.166	2.396.556
ΣΥΝΟΛΟ	140	56.328.911	19.768.042

5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη διεξάγουν εκτίμηση και αξιολόγηση όλων των συγχρηματοδοτούμενων έργων. Τα έργα που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο εγκρίνονται από την Επιτροπή σε συμφωνία με τα δικαιούχα κράτη μέλη.

Κάθε αίτηση ενίσχυσης συνοδεύεται από ανάλυση κόστους-ωφελείας του έργου. Η ανάλυση κόστους-ωφελείας πρέπει να καταδεικνύει ότι τα κοινωνικο-οικονομικά

οφέλη, μεσοπρόθεσμα, είναι αναλογικά προς τους χρησιμοποιούμενους οικονομικούς πόρους. Η Επιτροπή εξετάζει την ανάλυση αυτή υπό το πρίσμα των αρχών που προβλέπονται στον οδηγό για τη διεξαγωγή ανάλυσης κόστους-ωφελείας. Ο οδηγός, που εκδόθηκε για πρώτη φορά το 2003, επικαιροποιήθηκε το 2008 ώστε να συμπεριλάβει την εξέλιξη των κοινοτικών πολιτικών, τα χρηματοοικονομικά μέσα και το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο βάσει του οποίου θα χρηματοδοτηθούν τα σημαντικότερα έργα κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013.

Το 2008, η Επιτροπή εξακολούθησε να βοηθά τα κράτη μέλη μέσω δραστηριοτήτων δημιουργίας υποδομών που αποβλέπουν στη βελτίωση της συνέπειας της εκ των προτέρων χρηματοοικονομικής ανάλυσης των σχεδίων. Κατά συνέπεια, ο οδηγός σημείωσε γρήγορα ευρύτερη κυκλοφορία, τόσο μεταξύ των δημοσίων υπαλλήλων των κρατών μελών και των υποψηφίων χωρών όσο και μεταξύ του προσωπικού των χρηματοδοτικών οργανισμών και των συμβούλων που συμμετείχαν στην προετοιμασία και την αξιολόγηση σημαντικών σχεδίων. Επομένως, δημοσιεύθηκε μια έντυπη έκδοση του οδηγού, με μεθοδολογική καθοδήγηση για τους υπεύθυνους των σχεδίων στα κράτη μέλη και τις υποψήφιες χώρες, ο οποίος χρησιμεύει ως έγγραφο αναφοράς για τους υπαλλήλους της Επιτροπής που συμμετέχουν στην αξιολόγηση σημαντικών σχεδίων.

Επιπλέον, η Επιτροπή διεξάγει εκ των υστέρων αξιολόγηση βάσει δειγμάτων έργων συγχρηματοδοτούμενων από το Ταμείο Συνοχής. Η τελευταία αξιολόγηση που δημοσιεύτηκε το 2005 εξετάζει δείγμα 200 έργων που είχαν υλοποιηθεί την περίοδο 1993-2002. Η επόμενη εκ των υστέρων αξιολόγηση θα διεξαχθεί κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2009 και θα εξετάζει δείγμα έργων στο πλαίσιο τόσο του Ταμείου Συνοχής όσο και του ISPA που υλοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2000-2006.

6. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ

Όπως αναφέρεται στην ετήσια έκθεση για το 2007, τα θέματα που αφορούν το Ταμείο Συνοχής, από την 1η Ιανουαρίου 2007, εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της επιτροπής συντονισμού των Ταμείων (COCOF, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006).

Εκτός από τα θέματα κοινού ενδιαφέροντος για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, ορισμένα θέματα ειδικού ενδιαφέροντος για το Ταμείο Συνοχής υπεβλήθησαν ή συζητήθηκαν στη διάρκεια των ακόλουθων συνεδριάσεων της COCOF: το Φεβρουάριο οι αναθεωρημένες «Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την τροποποίηση έργων του Ταμείου Συνοχής 2000-2006» και τον Απρίλιο οι «Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την περάτωση έργων του Ταμείου Συνοχής και πρώην έργων ISPA 2000-2006», οι οποίες εγκρίθηκαν από την Επιτροπή στις 4 Απριλίου [αριθ. (SEC(2008)415].

Όσον αφορά τα μέτρα της Επιτροπής για την πληροφόρηση και τη δημοσιοποίηση, το 2008 βασικό επίκεντρο αποτέλεσε η υλοποίηση των απαιτήσεων δημοσιοποίησης για την περίοδο 2007-2013. Μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις ήταν η εξέταση της συμβατότητας των σχεδίων επικοινωνίας, όπως ζητείται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1828/2006 της Επιτροπής. Ένα δίκτυο υπαλλήλων επικοινωνίας αρμόδιων για την εφαρμογή των κανόνων πληροφόρησης και δημοσιοποίησης για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής («INFORM») συνεδρίασε τον Ιούνιο και το Νοέμβριο. Η ΓΔ

Περιφερειακής Πολιτικής δημοσίευσε μια «Επισκόπηση των σχεδίων επικοινωνίας της πολιτικής της ΕΕ για τη συνοχή 2007-2013 - Δραστηριότητες των εθνικών και περιφερειακών αρχών διαχείρισης στον τομέα της επικοινωνίας». Η επισκόπηση, το υλικό από τις συνεδριάσεις του INFORM, καθώς επίσης και διάφορα εργαλεία πληροφόρησης και δημοσιοποίησης που συγκεντρώθηκαν για το Ταμείο Συνοχής και για το ΕΤΠΑ διατίθενται από τον ειδικό δικτυακό τόπο³.

³ http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/index_en.cfm?nmenu=1